

Regionalna razvojna agencija
Braničevo – Podunavlje

VODIČ KROZ POTENCIJALNE IZVORE FINANSIRANJA U TURIZMU

Sadržaj

1. O projektu “Podrška konkurentnosti i razvoju turizma u regionu Braničevo-Podunavlje”	03
2. Potencijalni izvori finansiranja projekata i aktivnosti u turizmu	05
3. Domaći izvori finansiranja	06
4. Strani izvori finansiranja	22

O projektu

Projekat sprovodi Regionalna razvojna agencija „Braničevo-Podunavlje“ sa ciljem da unapredi konkurentnost regionalne turističke privrede i podrži razvoj sektora turizma u celini, a realizuje se u periodu od 01.06.2021 – 01.07.2022. godine.

Realizaciju „Podrške konkurentnosti i razvoju turizma u regionu Braničevo-Podunavlje“ podržao je projekat „#EUzaTebe - za kulturno nasleđe i turizam“ koji je usmeren na razvoj turizma u Srbiji. Podrškom turističkom sektoru, projekat će omogućiti da se turistički potencijal što više iskoristi i time doprinese otvaranju novih radnih mesta. Projekat finansiraju Evropska unija i Vlada Savezne Republike Nemačke, a sprovodi Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju GIZ.

Ciljevi:

- Identifikacija, mapiranje i prezentacija najmanje 15 investicionih mogućnosti u sektoru turizma u regionu Braničevo-Podunavlje
- Unapređenje regionalnih kapaciteta za korišćenje platforme E-turista kroz obuke za javni i privatni sektor i uspostavljanje Help-desk-a
- Unapređenje regionalnih kapaciteta za konkurentnost u sektoru turizma i razvoju kroz obuke u oblastima digitalnog marketinga, pristupa finansiranju, ruralnog turizma i dr. i uspostavljanje Help-desk-a
- Identifikacija najmanje 25 malih investicionih projekata u sektoru turizma u regionu Braničevo-Podunavlje namenjenih finansiranju iz javnih izvora
- Podrška uspostavljanju zajedničke/regionalne turističke destinacijske organizacije (DMO ili sl.) kroz sprovođenje analize potreba

Potencijalni izvori finansiranja projekata i aktivnosti u turizmu

Finansiranje različitih projekata i aktivnosti u turizmu i povezanim sektorima, može da se vrši iz sredstava različitih institucija u oblasti turizma i poljoprivrede, kao i učešćem u projektima u oblasti turizma i povezanim sektorima, koje sprovode različite institucije.

- **Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija**
- **Uprava za agrarna plaćanja**
- **IPARD**

Takođe postoje i ostale vrste donacija, subvencija i kreditiranja od strane:

- **Fonda za razvoj Republike Srbije (kao što su: Start up krediti, Krediti za trajna obrtna sredstva...)**
- **Nacionalne službe za zapošljavanje (subvencije za samozapošljavanje i zapošljavanje radnika)**
- **Projekata (uglavnom međunarodnih od strane bilateralnih donatora: EU, GIZ, USAID, itd)**

U nastavku ovog vodiča imaćete uvid u aktuelne izvore finansiranja za 2022 godinu sa primerima uobičajenih opštih uslova

Domaći izvori finansiranja

Nacionalna služba za zapošljavanje

- Program za samozapošljavanje (bespovratna sredstva; min 12 meseci obavljanje delatnosti; moguće udruživanje)
- Oslobođanje od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje (tri godine oslobođanja od plaćanja doprinosa za osobe sa invaliditetom)
- Subvencije za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih (visina subvencije je određena stepenom razvijenosti lokalne samouprave)
- Refundacija troškova podrške osobama sa invaliditetom (Radna asistencija – refundacija do 12 plata; Prilagođavanje radnog mesta – jednokratno do 400.000 po zaposlenom)
- Subvencija zarade za osobe sa invaliditetom bez radnog iskustva (Subvencija do 75% minimalne zarade)

Program samozapošljavnje

Program je namenjena licima koji se vode u evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ) i imaju završenu obuku za početnike u poslovanju.

Subvencija se dodeljuje u jednokratnom iznosu, radi osnivanja radnje, zadruge ili drugog oblika preduzetništva kao i osnivanja privrednog društva i zasnivanja radnog odnosa. Lice koje ostvari pravo na subvenciju u obavezi je da obavlja delatnost min 12 meseci počev od dana otpočinjanja obavljanja delatnosti.

Opšti uslovi koji moraju biti zadovoljeni kako bi dobio subvenciju su, da je lice:

- Prijavljeno na evidenciji NSZ;
- Završilo obuku za razvoj preduzetništva po program NSZ ili druge odgovarajuće organizacije (npr. Regionalne razvojne agencije);
- Ispunilo ranije obaveze i izmirilo sva dugovanja prema NSZ;
- U dozvoljenom okviru opredeljenog iznosa za de minimis dežavnu pomoć u tekućoj i prethodne dve godine

Subvencije za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih

Subvencija se odobrava poslodavcima, u jednokratnom iznosu, radi zapošljavanja nezaposlenih lica prijavljenih na evidenciju Nacionalne službe za zapošljavanja iz kategorije teže zapošljivih na osnovu Javnog poziva.

- mladi do 30 godina starosti – bez završenog srednjeg obrazovanja, mladi u domskom smeštaju, hraniteljskim porodicama i starateljskim porodicama;
- stariji od 50 godina;
- Romi;
- osobe sa invaliditetom;
- radno sposobni korisnici novčane socijalne pomoći;
- nezaposleni koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih duže od 12 meseci, i
- žrtve porodičnog nasilja.

Visina subvencije je određena stepenom razvijenosti Jedinice Lokalne Samouprave prema mestu rada lica.

Pravo na subvenciju, poslodavac može ostvariti pod sledećim uslovima

- pripada privatnom sektoru
- registrovan je i nije imao prekid obavljanja delatnosti min.3 meseca pre podnošenja zahteva;
- izmiruje obaveze po osnovu poreza i doprinosa i ima najmanje jednog zaposlenog;
- poslednjih šest meseci nije bio duže od 30 dana neprekidno evidentiran u registru dužnika prinudne naplate Narodne banke Srbije;
- izmirio je ranije ugovorne i druge obaveze prema Nacionalnoj službi, osim za obaveze čija je realizacija u toku, ukoliko iste redovno izmiruje;
- nalazi se u dozvoljenom okviru opredeljenog iznosa za de minimis državnu pomoć u tekućoj fiskalnoj i prethodne dve fiskalne godine, u skladu sa propisima za dodelu državne pomoći;
- ne zapošljava lica koja su u periodu od šest meseci pre podnošenja zahteva za dodelu subvencije bila u radnom odnosu kod tog poslodavca, odnosno kod poslodavca koji je osnivač ili povezano lice sa poslodavcem, podnosiocem zahteva.

Фонд за развој
Републике Србије

Fond za razvoj Republike srbije

Kreditni portfolio Fonda za razvoj RS:

- Investicioni krediti;
- Krediti za trajna obrtna sredstva;
- Start up krediti;
- Podsticanje preduzetništva kroz razvojne projekte;
- Krediti za poslovanje u nerazvijenim područjima;
- Krediti za žene preduzetnice i mlade.

Program podrške početnicima u poslovanju – Start up krediti

Pravo da se prijave na Javni poziv imaju preduzetnici, mikro i mala privredna društva, koji su registrovani u Agenciji za privredne registre najranije dve godine u odnosu na godinu podnošenja zahteva.

Privredni subjekti koji zadovolje uslove Programa mogu ostvariti pravo na finansijsku podršku u vidu bespovratnih sredstava u iznosu do 30% vrednosti ulaganja, odnosno do 40% vrednosti ulaganja za privredne subjekte koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave koje su razvrstane u četvrtu grupu razvijenosti. Preostali iznos ulaganja finansiraće se iz kredita Fonda sa rokom otplate do 5 godina u okviru koga je grejs period do jedne godine, i kamatnom stopom od 1% godišnje uz garanciju banke ili 2% godišnje uz ostala sredstva obezbeđenja, uz primenu valutne klauzule.

Ulaganja koja se mogu finansirati u okviru ovog Programa obuhvataju:

- kupovinu opreme, dostavnih vozila (uključujući i mopede na električni pogon) koja služe za prevoz sopstvenih proizvoda, repromaterijala i sirovina i drugih transportnih sredstava uključenih u proces proizvodnje (novih ili polovnih, ne starijih od pet godina);
- tekuće održavanje poslovnog ili proizvodnog prostora;
- operativne troškove, koji mogu da učestvuju najviše do 20% u strukturi ukupnog ulaganja, za koje se potražuju sredstva Programa.

Privredni subjekti koji se bave iznajmljivanjem, rentiranjem i samousluživanjem ne mogu konkurisati za sredstva po Programu, izuzev u okviru turizma. Privredni subjekti koji su registrovani u oblasti turizma, a koji se bave iznajmljivanjem smeštajnih jedinica i ujedno, poseduju i opremu za potrebe turizma (bicikla, motore, čamace, skutere i slično) koju, takođe, iznajmljuju, mogu konkurisati za sredstva po Programu.

Instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita

- Garancija poslovne banke, ili
- Hipoteka prvog reda na nepokretnostima, i to:
- Hipoteka prvog reda na nepokretnostima; i/ili
- Hipoteka na poljoprivrednom, šumskom zemljištu ili građevinskom zemljištu (uključujući i gradsko građevinsko zemljište); i/ili
- Zaloga na pokretnim stvarima u vlasništvu odnosno zaloga na postojećoj /budućoj opremi; i/ili
- Ugovorno jemstvo privrednog subjekta; i/ili
- Ugovorno jemstvo fizičkog lica.

Podsticanje preduzetništva kroz razvojne projekte

Pravo da se prijave na Javni poziv za dodelu bespovratnih sredstava i pravo da podnesu zahtev za kredit kod Fonda, imaju preduzetnici, mikro, mali i srednji privredni subjekti i zadruge koji su registrovani u Agenciji za privredne registre, a koji u prethodne dve godine nisu poslovali sa gubitkom i ispunjavaju uslove iz Programa.

Privredni subjekti koji zadovolje uslove Programa, mogu ostvariti pravo na finansijsku podršku u iznosu do 20% bespovratnih sredstava od vrednosti investicionog ulaganja, odnosno do 30% bespovratnih sredstava za privredne subjekte koji pripadaju četvrtoj grupi razvijenosti.

Sredstva opredeljena Programom namenjena su za

- kupovinu, izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju, adaptaciju, sanaciju, investiciono održavanje proizvodnog prostora ili poslovnog prostora koji je u sastavu proizvodnog prostora, ili prostora za skladištenje sopstvenih proizvoda, sirovina i repromaterijala;
- kupovinu novih ili polovnih (ne starije od pet godina) mašina i opreme, uključujući alate, kao i za dostavna vozila za prevoz sopstvenih proizvoda i druga transportna sredstva koja se koriste u procesu proizvodnje;
- trajna obrtna sredstva, koja mogu da čine najviše 10% ukupnog investicionog ulaganja;
- nabavku softvera i računarske opreme.

Privredni subjekti koji obavljaju delatnost pripreme i posluživanja hrane i pića, mogu koristiti sredstva po ovom programu, ali samo za nabavku opreme za obavljanje delatnosti (isključujući sitan inventar), kao i za dostavna vozila za sopstvene potrebe (snabdevanje i distribucija sopstvenih proizvoda).

Instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita:

- garancija ili avalirane menice poslovne banke i/ili
- menica i menično ovlašćenje osnivača/akcionara dužnika i/ili menica i menično ovlašćenje jemca
- hipoteka prvog reda na nepokretnostima
- zaloga na postojećoj proizvodnoj opremi i drugim pokretnim stvarima
- Zaloga na akcijama/udelima privrednog društva

Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija

Javni konkurs za dodelu subvencija za očuvanje i razvoj tradicionalnih zanata

Pravo na prijavu imaju privredna društva preduzetnici i zadruge koji su registrovani u Agenciji za privredne registre sa aktivnim statusom i da su u evidenciji sertifikovanih i umetničkih zanata i poslova domaće radinosti.

Subvencije namenjene za očuvanje i razvoj tradicionalnih zanata koriste se za namene:

- za zapošljavanje lica kod privrednog subjekta koji se bavi tradicionalnim zanatima;
- za promociju proizvoda i usluga tradicionalnih zanata.
- na akcijama/udelima privrednog društva

Javni konkurs za dodelu kreditnih sredstava za podsticanje kvaliteta turističke ponude

Pravo na korišćenje kreditnih sredstava ima:

- Privredno društvo registrovano za obavljanje delatnosti u oblasti turizma;
- Preduzetnik koji je registrovan za obavljanje delatnosti u oblasti turizma;
- Poljoprivredno gazdinstvo upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava.

Namena sredstava:

1. Unapređenje kvaliteta turističke ponude i inteziviranje njenog korišćenja, što podrazumeva:
 - izgradnju, uređenje i rekonstrukciju hotelskih i drugih smeštajnih kapaciteta, restorana i objekata sportsko-rekreativnog i zabavnog sadržaja,
 - restauraciju ruralnih objekata i njihovo pretvaranje u turističke kapacitete,
 - nabavku, rekonstrukciju i adaptaciju plutajućih objekata, kao i prevoznih i rekreativnih sredstava namenjenih posetiocima i turistima,
 - unapređenje marketinga domaće ugostiteljske ponude,
 - dizajn, pripremu proizvodnje i proizvodnju suvenira;
2. Izgradnja turističke infrastrukture i suprastrukture;
3. Usklađivanje turističkih kapaciteta sa zakonom kojim se uređuje oblast turizma i ugostiteljstva.

Instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita

Kreditna sredstva realizuju se preko Fonda za Razvoj RS, sa kamatnom stopom od 1% na godišnjem nivou. Rok otplate do 72 meseca sa odložnim rokom isplate od 12 meseci. Green filed – investicije za finansiranje turističke infrastrukture i suprastrukture za koje je odloženi rok od 24 meseca.

- sopstvena solo menica i hipoteka na nepokretnosti – građevinskom objektu, objektu u izgradnji ili građevinskom zemljištu u privatnoj svojini, u odnosu 1:1 na ukupnu vrednost odobrenih kreditnih sredstava;
- sopstvena menica sa avalom poslovne banke;
- garancija poslovne banke

Uprava za agrarna plaćanja

Konkurs o uslovima i načinu za ostvarivanje prava na podsticaje za unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima

Pravo da konkuriše ima fizičko lice (upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava), preduzetnik, mikro i malo pravno lice.

Podsticaji obuhvataju investicije (građenje, nabavka opreme i promocija ugostiteljskih usluga u autentičnim ugostiteljskim objektima u domaćoj radinosti ili seoskom turističkom domaćinstvu) u sledećim sektorima:

- ruralni turizam;
- lovni turizam;
- stari i umetnički zanati, odnosno domaće radinosti.

Strani izvori finansiranja

EU PRO PLUS

Javni poziv za podnošenje predloga projekata za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća

Program ima za cilj da doprinese povećanju konkurentnosti mikro i malih preduzeća, poboljšanju poslovnog okruženja i unapređenju socijalne kohezije u 99 jedinica lokalne samouprave, u dva regiona: Regionu Šumadije i zapadne Srbije i Regionu južne i istočne Srbije.

Aktivnosti koje se kvalifikuju za ovaj Poziv obuhvataju:

- Nabavka opreme u cilju poboljšanja kvaliteta postojećih ili razvoja novih proizvoda, povećanje produktivnosti, podrška razvoju proizvoda sa višom dodatom vrednošću, podrške uvođenju inovacija i olakšanog širenja tržišta – što obavezno čini minimum 80% vrednosti projekta;
- Uvođenje usluga koje doprinose poboljšanju kvaliteta postojećih ili razvoju novih proizvoda, povećanje produktivnosti, podrška razvoju proizvoda sa višom dodatom vrednošću, podrška uvođenju inovacija i olakšanom širenju tržišta – što opciono čini maksimalno 20% vrednosti projekta.

EUzaTebe – „EU za kulturno nasleđe i turizam”

Ovaj projekat usmeren je na razvoj turizma kao značajnog privrednog potencijala za podsticanje ekonomskog razvoja istočne Srbije i Donjeg Podunavlja. Finansira ga EU, sufinansira nemačko Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ), a sprovodi Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Okvirne vrste aktivnosti koje se mogu finansirati u okviru ovog poziva su:
Modernizacija smeštajnih i ugostiteljskih objekata, objekata za degustaciju, info punktova, suvenirnica i drugih turističkih sadržaja. To obuhvata, mada ne isključivo, troškove za sledeće aktivnosti:

- Renoviranje/ adaptacija/ proširenje/ unapređenje kvaliteta objekata, uključujući nabavku neophodne opreme (uključujući nameštaj, kuhinjske aparate itd.);
- Infrastruktura malog obima i oprema za postojeće ili novoosmišljene aktivnosti u ponudi podnosioca zahteva, kao što su biciklizam, vožnja kajakom, nabavka šatora, sportske opreme itd.;
- Unapređenje bezbednosnih i higijenskih standarda objekata i usluga koje se nude turistima;
- Uvođenje novih turističkih proizvoda i usluga;
- Uvođenje novih prodajnih kanala
- Promotivne aktivnosti.

MERA 7: Diverzifikacija poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja

Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj (engl. Instrument for Pre-Accession in Rural Development - IPA) pretpristupni je program Evropske unije.

Pravo da konkuriše ima:

- Fizičko lice (Upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava)
- Preduzetnik (Upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava)
- Mikro i malo pravno lice (Upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava).
-

Prihvatljivi troškovi ulaganja:

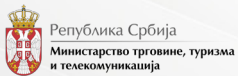
- izgradnja i unapređenje nepokretne imovine;
- kupovina nove opreme i nameštaja, uključujući i specijalnu opremu i nameštaj za osobe sa invaliditetom i decu;
- kupovina novih mašina, mehanizacije i opreme za održavanje turističkog mesta i pejzaža, za turističke i gastronomske svrhe, uključujući i IT hardver i softver do njihove tržišne vrednosti;
- investicije u spoljašnje i unutrašnje prostore kao sto su igrališta i odgovarajuća oprema;
- opšti troškovi, kao sto su naknade za arhitekte, inženjere i druge konsultantske naknade, studije izvodljivosti, sticanje patentnih prava i licenci do 12% od vrednosti ukupnih prihvatljivih troškova, od kojih su troškovi biznis planova prihvatljivi do 5%, ali ne više od 2.000 evra;
- U Meri 7 neophodno je da poljoprivredno gazdinstvo ispunjava uslove iz nacionalnih propisa koji se odnose na turizam i ugostiteljstvo.

Regionalna razvojna agencija
Braničevo – Podunavlje

Regionalna razvojna agencija “Braničevo-Podunavlje” doo
Stari korzo 30/3, 12 000 Požarevac,
tel: +381 12 510 824,
office@rra-bp.rs, www.rra-bp.rs

Podršku konkurentnosti i razvoju turizma u regionu Braničevo-Podunavlje” podržao je projekat “#EUzaTebe – za kulturno nasleđe i turizam” koji finansiraju Evropska unija i Vlada Savezne Republike Nemačke, a sprovodi Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju GIZ. Regionalna razvojna agencija “Braničevo-Podunavlje” doo je isključivo odgovorna za sadržaj i on ne predstavlja stavove Evropske unije, Vlade SR Nemačke, i GIZ-a.